

NULINĖS EMISIJOS (VANDENILIS, ELEKTRA, AMONIAKAS), ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ (BIODUJOS) IR PEREINAMŲJŲ ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ (CNG, LNG, SINTETINIAI IR PARAFININIAI DEGALAI) PANAUDOJIMO TRANSPORTO SEKTORIUJE POREIKIAI IR GALIMYBĖS (Susisiekimo ministerija)

Problemos strateginė svarba valstybei ir visuomenei bei neatidėliotino jos sprendimo poreikio pagrindimas

Sprendimas dėl alternatyvių degalų naudojimo plėtros transporto sektoriuje turi būti priimtas neatidėliotinai, reaguojant į prisiimtus ES šalių įsipareigojimus dėl klimato kaitos mažinimo (iki 2030 m. sumažinti ŠESD¹ emisijas nemažiau kaip 55 proc. lyginant su 1990 m. ir kad Europa iki 2050 m. taptų pirmuoju pasaulyje neutralaus poveikio klimatui žemynu). Ankstesnis tikslas – 40 proc. – nors ir nebuvo pasiektas, yra dar labiau didinamas. **Transporto sektorius yra taršiausias iš ES apyvartinių leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančių sektorių, jo tarša 2019 m. sudarė 30,9% viso ŠESD kiekio. Lietuvos transporto sektorius sunaudoja nepakankamai AEI², 2020 m. tikslas buvo 10 proc., tačiau AEI dalis galutiniame Lietuvos transporto sektoriaus energijos suvartojime buvo 5,5 proc., o 2030 m. tikslas – 15 proc.** Todėl reikia moksliniais tyrimais pagrįstų sprendimų, kiek realu pasiekti ŠESD sumažinimą vystant alternatyviųjų degalų, ypač elektros, vandenilio, amoniako bei biodujų naudojimą transporto sektoriuje.

Spręstini ministerijos uždaviniai

1. Įvertinti AFIR, Refuel Aviation ir FuelEU Maritime reglamentų projektų nuostatų įgyvendinamumą Lietuvoje (infrastruktūros sukūrimas, alternatyviųjų degalų panaudojimo poreikis, tam reikalingi finansiniai resursai);

2. Įvertinti susisiekimo / aptarnavimo ir / ar kitos spec. paskirties vidaus vandenų ir jūrų transporto priemonių, varomų alternatyviaisiais degalais (amoniakas, vandenilis, elektra, biodujos), plėtros galimybes Lietuvoje (transporto priemonės, reikalinga infrastruktūra, investicijos) ir pasiūlyti reguliacinius sprendimus alternatyviųjų degalų naudojimo laivybos sektoriuje skatinimui.

3. Įvertinti galimas priemones, kuriomis būtų paskatintas degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas siekiant, kad iki 2024 m. pabaigos 30 proc. viešojo keleivių vežimo kelių transporto priemonių, įskaitant taksi ir pavėžėjimo paslaugas teikiančių asmenų, naudotų degalus iš atsinaujinančių energijos išteklių (elektra, vandenilis, biodujos, kt.), o iki 2029 m. – tik nulinės emisijos alternatyviais degalais varomas transporto priemonės.

4. Įvertinti pereinamųjų alternatyviųjų degalų – suslėgtų gamtinių dujų (CNG), suskystintų gamtinių dujų (LNG) ir įvairių dujinių mišinių (įvandenilinimas, įbiodujinimas, kt.) panaudojimo galimybes ir poreikius Lietuvos kelių transporto sektoriuje (lengvajam ir sunkiajam transportui (LDV ir HDV)).

5. Įvertinti visų transporto rūšių (kelių, geležinkelių, oro ir vandens) galimybes naudoti alternatyviuosius degalus artimuoju laikotarpiu (2025 m.), vidutiniu (2030 m.) ir ilguoju – (iki 2050 m.), atsižvelgiant į tokius degalus naudojančių transporto priemonių gamybos, pardavimo ir įkrovimo (papildymo) infrastruktūros pasaulinius ir nacionalinius plėtros tempus (technologijų prieinamumas, aplinkosauginiai reikalavimai, finansiniai ištekliai, galios/taršos apribojimai, t.t.).

¹ Šiltnamio efektą sukeliančios dujos

² Atsinaujinantys energijos ištekliai

Laukiami rezultatai

Rezultatas – trumpojo (2025 m.), vidutinio (2030 m.) ir ilgojo laikotarpio (iki 2050 m.) alternatyviųjų degalų ir jų mišinių panaudojimo galimybių analizė siekiant ŠESD mažinimo ir AEI didinimo tikslų, nustatytų strateginiuose Lietuvos ir ES dokumentuose.

Tyrimų trukmė – 7 mėnesiai.

Išsamesnę informaciją teikia

Gražvydas Jakubauskas, el. p. grazvydas.jakubauskas@sumin.lt